

Complexnummer: 509920

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

H. Johannes de Doper

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

509921, 509922, 509923

Woonplaats

Leimuiden

Gemeente

Kaag en Braassem

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Willem van der Veldenweg 22, 2451 BB te Leimuiden

Complexomschrijving

Inleiding

Het R.K. KERKCOMPLEX omvat de aan de H. Johannes de Doper gewijde KERK in Neo-Gotische stijl uit 1851-1854, de naastgelegen PASTORIE in Eclectische trant uit 1865 en het 19de-eeuwse TOEGANGSHEK naar de begraafplaats. Als architect van trad C. Dobbe op, een bouwkundige uit Sassenheim. Het bestek voor de pastorie is van de hand van J.J.W. van Leeuwen, die mogelijk ook de ontwerper is. Als onderdeel van het kerkelijke complex werd omstreeks 1900 ten zuiden een school, annex klooster gebouwd, dat begin jaren '90 is gesloopt. In de periode 1988-1992 heeft een algehele restauratie van de kerk en toren plaatsgevonden, waarbij ondermeer het rijk gepolychromeerde muurschilderwerk weer in oude luister is hersteld. N.B. De twee kleine houten schuren op het achtererf vallen niet onder de bescherming.

Omschrijving

Buiten de bebouwde kom in de Wassenaarsche polder op een hoger gelegen bewoningsas (bovenland) tussen Leimuiden en Rijnsaterwoude gelegen R.K. Kerkcomplex, gesitueerd aan de oostzijde van de weg, nabij de kruising met de Heilige Geestlaan. Het door een sloot van de weg gescheiden terrein is toegankelijk door middel van een eenvoudige vlakke houten brug met ijzeren balustrade. De kerk is met de hoofdfaçade gericht naar de weg, waarbij het koorgedeelte op het oosten is georiënteerd. De pastorie ligt ten zuiden kerk en is teruggerooid tegen de dijkhelling, waardoor er een klein voorplein is ontstaan, dat belegd is met grind. Rondom de pastorie is sprake van enige tuinaanleg met diverse heesters en loofbomen, waaronder een kastanjeboom. De pastorie en kerk zijn met elkaar

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

verbonden door een langgerekt tussenlid. Het toegangshek naar de begraafplaats sluit aan tegen de noordgevel van de kerk.

Waardering

Het kerkelijke complex H. Johannes de Doper is van algemeen cultuurhistorisch belang als representatief voorbeeld uit de hausse in katholieke Neo-Gotische kerkbouw na het herstel van de Bischoppelijke Hiërarchie in 1853. Het complex is van algemeen architectuurhistorisch belang vanwege de in rijke Neo-Gotische bouwstijl uitgevoerde kerk, een belangrijke stroming in de ontwikkeling van de Rooms-katholieke bouwkunst. De complexonderdelen zijn gaaf tot vrij gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, zowel uit- als inwendig. Het kerkelijke complex is zeer beeldbepalend gesitueerd buiten de bebouwde kom op het hoger gelegen bovenland in een verder open en weids polderlandschap. Het complex bezit een hoge ensemblewaarde door de onderlinge ruimtelijke en functionele samenhang van de complexonderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509921

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 april 2000
Kadaster deel/nr	82937/62

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Leimuiden	Kaag en Braassem	Zuid-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Leimuiden	C			861
Leimuiden	C			1553

*Omschrijving***

R.K. Kerk van de H. Joannes de Doper. Zaalkerk uit 1854 met spitsboogvensters en een slanke toren in vroege neo-gotische trant. De door een gestucadoord gewelf met steekkappen overdekte kerk heeft wandkolonnetten met stucwerkbladkapitelen en te weerszijden van het koor twee in de kerkruimte inspringende zijkapellen op slanke bundelzuilen. Traceerwerk in de zwikken van de triomfboog. Neo-gotisch gesneden meubilair: altaar, preekstoel, communiebank en orgelkas. Orgel in 1856 gebouwd door de Gebr. Adema. Mechanisch torenuurwerk, Duits fabrikaat.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Kerk

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509922

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 april 2000
Kadaster deel/nr	82937/68

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Leimuiden	Kaag en Braassem	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Leimuiden	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Leimuiden	C			1553

*Omschrijving***

Inleiding

PASTORIE, behorend bij de rijkswege reeds beschermde R.K. Kerk van de H. Johannes de Doper en onderdeel uitmakend van het gelijknamige kerkcomplex. De pastorie werd enige jaren na de voltooiing van de kerk gebouwd omstreeks 1865 in een vrij sobere Neo-Gotische trant door J.J.W. van Leeuwen.

Vanwege de situering tegen het dijktafstand was er ruimte voor een relatief groot souterrain, dat omstreeks 1915 aan de achterzijde is uitgebreid met een serre. De oorspronkelijke indeling van het pand is grotendeels gehandhaafd en bezit aan de achterzijde ondermeer een met rijk stucwerk uitgevoerde pastoorskamer. De kerk is aan de zuidzijde door een langgerekt houten tussenlid met de pastorie verbonden, welke voor de bescherming van ondergeschikt belang is.

Omschrijving

Een tegen een dijkelling gebouwde rechthoekige symmetrisch opgezette bouwmassa, die aan de voorzijde twee bouwlagen hoog lijkt, maar aan de achterzijde een souterrain als extra bouwlaag heeft. Het geheel wordt gedekt door een schilddak met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en schoorstenen op beide nokhoeken.

De gevels zijn opgetrokken uit grauwe baksteen in kruisverband met fijn voegwerk en met segmentbogen boven de deuren, vensters en spaarnissen. In de meeste van deze bogen is gele baksteen decoratief toegepast als sierblokjes. Gele baksteen komt ook voor in het keperfries dat de gevels rondom afsluit. De begane grond en verdieping worden van elkaar gescheiden door een bakstenen lijst met een muizetandmotief. Dit geldt ook voor de onder een rollaag uitragende plint van de voorgevel, die over de overige gevels

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

doorloopt. De lekdorpels van de vensters zijn gepleisterd, deels ook van hardsteen. De omgaande, geprofileerde, iets overstekende houten goot rust op gootklossen met diamantkopmotief. De vensters zijn overwegend zes- en vierruits schuiframen met iets getoogde bovenlichten.

De voorgevel (west) is vijf venstereenheden breed en heeft in het midden de hoofdentree, bestaande uit een paneeldeur in neo-gotische trant met drie- en vierpasmotieven onder een tweeruits bovenlicht.

De linker zijgevel (zuid) is drie venstereenheden breed, drie bouwlagen hoog en wordt aan de linkerzijde begrensd door een gepleisterde, door een rollaag afgedekte keermuur. De gevel van de onderste bouwlaag (souterrain) heeft van links naar rechts een segmentboogvormig spaarveld met in de bovenzijde een klein venster met diefijzers, een vierruits paneeldeur en twee vereenvoudigde segmentboogvormige vensters. De tweede bouwlaag heeft links een venster en rechts daarvan twee spaarnissen, terwijl bij de derde bouwlaag één venster in het midden geflankeerd wordt door spaarnissen.

Van de drie vensterassen brede achtergevel (oost) is de onderste bouwlaag over de volle gevelbreedte uitgebreid met een rechthoekig serre, opgebouwd uiteen doorlopende vensterreeks en twee deuren onder een plat dak. Boven de gepleisterde plint zijn de gevels opgetrokken uit grauwe baksteen (halfsteens). De lekdorpels zijn van oranje geglazuurde lekdorpels. De beide bouwlagen van de hoofdmassa erboven hebben elk drie vensters, waarbij die van de tweede bouwlaag zich onderscheidt door de neo-gotische tratering van de bovenlichten. Hierachter ligt de pastoorskamer.

Bij de linker zijgevel (noord) is op de onderste bouwlaag het bovenlicht zichtbaar van de deur naar het houten tussenlid. Ter plaatse van het trappenhuis op de verdieping is onder een rollaag een schuifraam geplaatst.

De indeling van het interieur is grotendeels in oorspronkelijke staat en bevat ondermeer in de pastoorskamer een stucplafond met bundelprofiel en een zwartmarmere schoorsteenmantel met daarboven stucwerk pilasters.

Waardering

De pastorie, onderdeel uitmakend van het kerkcomplex van de H. JoHannes de Doper, is van algemeen cultuurhistorisch belang als representatief voorbeeld als gebouw uit de hausse in katholieke Neo-Gotische religieuze bouw na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853.

De pastorie is van algemeen architectuurhistorisch belang vanwege de neo-gotische bouwtrant uit het derde kwart van de 19de eeuw, een belangrijke stroming in de ontwikkeling van de Rooms-katholieke bouwkunst. De pastorie is vrij gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, zowel uit- als inwendig.

De pastorie bezit een hoge ensemblewaarde door de onderlinge ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen dat beeldbepalend is gesitueerd buiten de bebouwde kom van Leimuideren op het hoger gelegen bovenland in een verder open en weids polderlandschap.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 509923

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 april 2000
Kadaster deel/nr	82937/74

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Leimuiden	Kaag en Braassem	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Leimuiden	tegen noordgevel v. kerk

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Leimuiden	C			861
Leimuiden	C			1553

*Omschrijving***

Inleiding

TOEGANGSHEK, onderdeel uitmakend van het R.K. Kerkcomplex H. Johannes de Doper, daterend uit het derde kwart van de 19de eeuw in Ambachtelijk traditionele bouwtrant, geplaatst tegen de noordmuur van de kerk leidt naar een van rijkswege niet beschermenswaardig geachte begraafplaats achter de kerk.

Omschrijving

Rijk geornamenteerd smeedijzeren hekwerk, bestaande uit een dubbel toegangshek met voluutvormige bekroningen. Aan weersijden wordt het afgesloten door smeedijzeren raamwerken die als staander dienen en die voorzien zijn van siersmeedwerk en cirkelvormige bekroning metdaarin een kruislings geplaatste sikkel en zeis.

Waardering

Het toegangshek is van algemeen belang vanwege de ensemblewaarde als ruimtelijk en functioneel onderdeel van het kerkcomplex.

Het hekwerk is een voorbeeld van een negentiende-eeuwse smeedijzeren erfscheiding en is gaaf wat betreft hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheiding(D)	Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument